

## TEBLİĞ TASLAĞI

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında:

### TÜRK GIDA KODEKSİ

#### KAHVE VE KAHVE EKSTRAKTLARI TEBLİĞİ

(Tebliğ No: ....)

##### Amaç

**MADDE 1 - (1)** Bu Tebliğin amacı, kahve ve kahve ekstraktlarının tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere bu ürünün özelliklerini belirlemektir.

##### Kapsam

**MADDE 2 - (1)** Bu Tebliğ, çiğ çekirdek kahve; kavrulmuş kahve çekirdeği; öğütülmüş kahve ve kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahveyi kapsar. "Çözünebilir café torrefacto"yu ve diğer kahveli ürünleri kapsamaz.

##### Hukuki dayanak

**MADDE 3 - (1)** Bu Tebliğ, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine göre hazırlanmıştır.

##### Tanımlar

**MADDE 4 - (1)** Bu Tebliğde geçen;

a) Çiğ çekirdek kahve; *Coffea arabica* Lyn, *Coffea canephora* veya *Coffea robusta*, *Coffea liberica* ve benzeri türlerden kültüre alınmış kahve ağaçlarının meyvelerinden değişik yöntemlerle ayrılarak kurutulmuş tohumlarını,

b) Kavrulmuş kahve çekirdeği; çiğ çekirdek kahvenin tekniğine uygun şekilde kavrulmasıyla elde edilen ürünü,

c) Öğütülmüş kahve; kavrulmuş kahve çekirdeğinin öğütülerek veya dövülerek toz haline getirilmiş halini,

ç) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahve; kavrulmuş kahve çekirdeklerinin, asit veya baz ilavesi ile hidroliz işlemine tabi tutulmadan sadece su kullanılarak ekstrakte edilmesi sonucu elde edilen; ayrıştırılması teknik olarak mümkün olmayan çözünemeyen maddeler ile kahveden elde edilen çözünemeyen yağların yanı sıra kahvenin yalnızca çözünebilir ve aromatik bileşenlerini içeren konsantre ürünü,

d) Yabancı madde; orijini kahve meyvesi olmayan bitkisel ve hayvansal kalıntılar ile taş ve benzeri maddeleri,

e) Kafeinsiz çiğ çekirdek kahve; kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça % 0,2'yi geçmeyen kahveyi,

f) Kafeinsiz kavrulmuş kahve çekirdeği ve kafeinsiz öğütülmüş kahve; kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça % 0,1'igeçmeyen kahveyi,

g) Kafeinsiz kahve ekstraktı, kafeinsiz çözünebilir kahve ekstraktı veya kafeinsiz çözünebilir kahve; kafein miktarı kahve esaslı kuru maddede ağırlıkça % 0,3'ü geçmeyen kahveyi,  
ğ) Şeker; Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği'nde geçen şekeri

ifade eder.

### **Ürün özellikleri**

**MADDE 5 - (1)** Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir.

- a) Çiğ çekirdek kahve kendine özgü renk, tat ve kokuda olmalı,
- b) Çiğ çekirdek kahvede böcek, kemirici hayvan ve bunların kalıntıları bulunmamalıdır.
- c) Çiğ çekirdek kahvede, çürük çekirdek, küflü çekirdek ve yabancı madde miktarı toplamı ağırlıkça % 5'i aşmamalıdır.
- ç) Çiğ çekirdek kahvede kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça en az % 0,8 olmalıdır.
- d) Çiğ çekirdek kahvede, rutubet miktarı ağırlıkça % 14'den fazla olmamalıdır.
- e) Kafeinsiz kavrulmuş çekirdek kahve ve kafeinsiz öğütülmüş kahvenin kuru madde esası üzerinden suda çözünen madde miktarı ağırlıkça en az % 22 olmalıdır.
- f) Öğütülmüş kahvenin kimyasal özellikleri EK-1'e uygun olmalıdır.
- g) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahvenin kuru madde miktarları EK-2'ye uygun olmalıdır.
- ğ) Kurutulmuş ve macun haline getirilmiş kahve ekstraktı; kahvenin ekstraksiyonu ile elde edilen kahve ekstraktı dışında herhangi bir bileşen içermemelidir. Ancak sıvı kahve ekstraktı ağırlığının % 12'sini geçmemek kaydıyla kavrulmuş veya kavrulmamış şeker içerebilir.
- h) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahvenin fiziksel ve kimyasal özellikleri EK-3'e uygun olmalıdır.

### **Gıda katkı maddeleri**

**MADDE 6 - (1)** Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılacak katkı maddeleri, 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

### **Aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri**

**MADDE 7 - (1)** Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde kullanılacak aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri, Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur. Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde, etil vanilin haricindeki aroma verici maddeler, krema veya süt aroması gibi süt ürünü muhteviyatı varmış gibi gösteren aroma vericiler ve kahve tat ve kokusunu taklit eden aroma vericiler kullanılmaz.

### **Bulaşanlar**

**MADDE 8 - (1)** Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

### **Pestisit kalıntıları**

**MADDE 9 - (1)** Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda

Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

### **Hijyen**

**MADDE 10** - (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler; 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliği ve 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

### **Ambalajlama**

**MADDE 11** – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

### **Etiketleme**

**MADDE 12** – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketi; 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde yer alan hükümlere ilave olarak aşağıdaki hükümlere de uygun olur.

a) Madde 5(g)'de verilen ürün adları sadece burada belirtilen ürünler için geçerli olup ürünlerin ticarete tanıtılmaları amacıyla kullanılmalıdır. Bu isimler uygun olması halinde ayrıca "macun" veya "macun halinde" veya "sıvı" veya "sıvı halinde" ifadeleriyle de desteklenebilir. Ayrıca sıvı haldeki kahve ekstraktında, kahve esaslı kuru madde içeriğinin ağırlıkça % 25'in üzerinde olması halinde ürün adının yanısıra "konsantre" ifadesi de kullanılabilir.

b) Sıvı haldeki kahve ekstraktında kullanılan şeker türlerinin adları etiket üzerinde "... lı" veya "... ile hazırlanmıştır" veya "... ilaveli" veya "... ile kavrulmuştur" ifadeleri ile birlikte kullanılmalıdır. Bu ifadeler, ürün ismi ile aynı yüzde olmalıdır.

c) Madde 5(g)'de verilen macun ve sıvı haldeki kahve ekstraktında minimum kahve esaslı kuru madde miktarı son ürünün ağırlığına göre % olarak ifade edilmelidir.

ç) Çiğ çekirdek kahvenin kavurma, öğütme ve/veya pişirme işlemleriyle içime hazır hale getirilmesinde kullanılan yöntemlere göre Türk kahvesi, Espresso, filtre kahve ve benzeri isimlerle tüketime sunulabilir.

d) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, azaltılan kafein oranına göre "% ... kafeini azaltılmış ..." olarak isimlendirilir. Bu ifade, ürün ismi ile aynı yüzde olmalıdır.

### **Taşıma ve depolama**

**MADDE 13** – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanması, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine uygun olur.

(2) Bu Tebliğ kapsamında hazır ambalajlı hale getirilmeksizin piyasaya arz edilen ürünler; satış yerlerinde tüketicinin ürüne temasını engelleyecek, ancak ürün görselliğine de izin verecek şekilde uygun malzemedan yapılmış açılır-kapanır tezgah dolaplarında muhafaza edilir ve satış yetkilisi kontrolünde Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun bir ambalaj malzemesi kullanılarak tüketiciye sunulur.

### **Numune alma ve analiz metotları**

**MADDE 14** – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınır ve uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanır.

### **İdari yaptırım**

**MADDE 15 – (1)** Bu Tebliğe aykırı davrananlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

### **Avrupa Birliği'ne uyum**

**MADDE 16 - (1)** Bu Tebliğ; 1999/4/EC sayılı "Kahve ve Hindiba Ekstraktı" hakkındaki Komisyon Direktifinden kahve ekstraktı ile ilgili bölümler dikkate alınarak Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

### **Avrupa Birliği'ne bildirim**

**MADDE 17 – (1)** Bu Tebliğ; "Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirimine Dair Yönetmelik" kapsamında Avrupa Birliği Komisyonu'na bildirilmiştir.

### **Yürürlükten kaldırılan tebliğ**

**MADDE 18– (1)** 2/12/2006 tarihli ve 26364 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Kahve ve Kahve Ekstraktları Tebliği (Tebliğ No: 2006/52) yürürlükten kaldırılmıştır.

### **Uyum zorunluluğu**

**GEÇİCİ MADDE 1 – (1)** Bu Tebliğ kapsamında faaliyet gösteren gıda işletmecileri, 1/9/2015 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

### **Yürürlük**

**MADDE 19 – (1)** Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 20 – (1)** Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

## EK 1

### Öğütülmüş Kahvenin Kimyasal Özellikleri

Kimyasal Özellikler	Değerler
Rutubet, ağırlıkça % en çok	5,0
Toplam kül miktarı, kuru madde esasından ağırlıkça % en çok	6,5
Asitte çözünmeyen kül miktarı, kuru madde esasından ağırlıkça % en çok	1,0
Suda çözünen kül miktarı, toplam kül miktarının yüzdesi olarak % en az	65,0
Suda çözünen külün alkaliliği, kuru madde esasından, 1 g madde için harcanan 0,1 N HCl çözeltisi, mL olarak	3,5-5,0
Suda çözünen madde, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	25
Kafein, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	1,0
Petrol eteri ekstraktı, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	8,5

## EK 2

### Kahve Ekstraktı, Çözünbilir Kahve Ekstraktı veya Çözünbilir Kahvenin Kuru Madde Miktarları

	Kahvedeki kuru madde miktarı ağırlıkça (%)	Fiziksel özelliği
Kahve ekstraktı, çözünbilir kahve ekstraktı veya çözünbilir kahve	En az 95	Kurutulmuş halde (Toz, granül, yaprak, küp veya diğer katı halde)
Kahve ekstraktı, çözünbilir kahve ekstraktı veya çözünbilir kahve	70-85	Macun halde
Kahve ekstraktı, çözünbilir kahve ekstraktı veya çözünbilir kahve	15-55	Sıvı halde

### EK 3

#### Kahve Ekstraktı, Çözünebilir Kahve Ekstraktı veya Çözünebilir Kahvenin

#### Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri

Fiziksel ve Kimyasal Özellikler	Değerler
Kafein, kahve esaslı kuru maddede ağırlıkça %	2,5-5,4
Suda çözünürlük	Tamamen
Toplam glukoz ağırlıkça % en çok	2,46
Toplam ksiloz ağırlıkça % en çok	0,45
Kül, kuru maddede ağırlıkça %	7,6-14,6
Suda çözünen külün alkaliliği, kuru madde esaslı üzerinden, 1 g madde için harcanan 0,1 N HCl çözeltisi, mL olarak en az	8,0
pH	4,7-5,3